

Birgalikda ijtimoiy davlat sari!

0'zbekiston Ovozi

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

Эрон ҳалқига чуқур ҳамдардлик

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 21 май куни Эрон Ислом Республикасининг элчихонасига ташриф буюриб, мамлакат шимолида вертолёт қулаши оқибатида Президент Иброҳим Раисий ва унга ҳамроҳлик қилган шахслар фожиали ҳалок бўлгани муносабати билан дўст Эрон ҳалқига чуқур ҳамдардлик билдири.

Давлатимиз раҳбари дипломатик ваколатхонада очилган Ҳамдардлик китобига самимий таъзия ва таскин сўзларини ёзиб қолдири.

Ўзбекистон етакчиси элчи Мұхаммадали Искандарий

билан қисқа сўхбатда Президент Иброҳим Раисий етук давлат арбоби ва сиёсатчи бўлгани, Эроннинг барқарор ижтимой-иқтисодий ривожланишига, аҳоли фаровонлигини оширишга ҳамда мамлакатнинг ҳалқаро обрўсини мустаҳкамлашга, шунингдек, давлатларимиз ўртасида ўзаро манфаатли кўп киррали ҳамкорликни кенгайтиришга улкан ҳисса кўшганини алоҳида таъкидлади.

Куни кеча Ўзбекистон Президенти Эроннинг Олий диний раҳбари оятуллоҳ Али Хоманеийга ҳамдардлик мактуби ўйллаган эди.

president.uz

ИБРОҲИМ РАИСИЙНИНГ Дағн МАРОСИМИДА ЎЗБЕКИСТОН ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҲАМ ИШТИРОК ЭТАДИ

22 май куни Эрон пойтахти Техрон шаҳрида бўлиб ўтадиган марҳум Президент Иброҳим Раисий билан видолашув маросимида Ўзбекистон делегацияси ҳам иштирок этади. Бу ҳақда Ўзбекистон Президенти матбуот котиби ҳабар берди.

Қайд қилинишича, делегацияга Олий Мажлис Қонунчилик палатаси спикери Нуреддин Исломов бошлиқ қиласи.

Энди Қозогистон билан иттифоқчимииз

21 май куни Қозогистон Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев Ўзбекистон билан иттифоқчилик муносабатлари тўғрисидаги шартномани ратификация қилиш тўғрисидаги қонунни имзолади, дейилади Акорда ҳабарида. Мазкур битим икки давлат раҳбарлари томонидан 2022 йил 22 декабрь куни Тошкент шаҳрида имзоланган. 2023 йил 30 ноябрда Президент шартномани ратификация қилганди. Ҳужжат сиёсий, савдо-иқтисодий, транзит-

транспорт, маданий-гуманитар соҳаларда, фуқаро мудофааси ва энергетика соҳаларида ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилган бўлиб, ҳалқаро майдонда ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлашни назарда тутади. Шартнома шартларига мувофиқ, томонлар икки давлат парламентлари, сиёсий партиялари ва жамоат ташкилотлари ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлашга ёрдам беради.

✓ Электорат манбаати

КАМБАГАЛ ОИЛАЛАР

КАМАЙДИ(МИ)?

БМТ маълумотларига кўра, 2022 йилда дунёда 1,2 миллиард одам камбагалликда ҳаёт кечирган. Ўзбекистонда-чи? Очиги, 2020 йилгача бу ҳақида ошкора сўз юритилмади, муҳокама қилинмади. Аслида камбагаллар йўқ эдими? Бор эди, албатта. Аммо ҳеч ким Ўзбекистондаги камбагаллар сони ҳақида аниқ билмасди. Чунки йиллар давомида бу атама ҳам, мамлакатда камбагал қатлам борлиги ҳам тан олинмаган.

✓ Ижтимоий ҳимоя

Кўпингча бир гапни эшитиб қоламиз. Нимага хорижий давлатлар фуқаролари пенсияга чиққач бошқа давлатларни айланиси, саёҳат қилиб юради? Чунки уларнинг қўлида кафолатланган маблағ бор, уни олиб бемалол қарилек гаштини суради, саёҳат қиласи.

ФОИЗ Тўланади(ми)?

БИРДАМЛИККА

Наманган азалдан гуллар шаҳри сифатида танилган. Ярим асрдан зиёд вақт мобайнида "Тул байрами" номи билан ўтказиб келинган ўзига хос маънавий-маърифий тадбирнинг Ҳалқаро гуллар фестивали мақомини олганига кўп бўлгани йўқ. Президентимизнинг вилоят аҳли билан 2017 йилги сайловолди учрашувларидағи тавсияларига мувофиқ вилоятда гулчиллик ҳаракатлари янгича тус олди.

7

УНДАЙДИГАН БАЙРАМ

№21

2024-yil

22-may, chorshanba

1918-yil

21-iyundan chiqsa boshlagan

✓ Сиёсий пульс

ИҚТИСОДИЁТ

ДРАЙВЕРИ

ТАРАҚҚИЁТНИНГ ҲОЗИРГИ
БОСҚИЧИДА МАМЛАКАТЛАР
ҮРТАСИДАГИ ИНТЕГРАЦИЯ
ЖАРАЁНЛАРИ ТОВОРА
ЖАДАЛЛАШИВ БОРМОДА.
БУНДАЙ СУРЪАТ
ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ,
СОЦИАЛ-ИҚТИСОДИЙ,
МАДАНИЙ-ГУМАНИТАР,
СПОРТ, ҚЎЙИНГКИ, ДАВЛАТ
ВА ЖАМИЯТ ҲАЁТИНИНГ
БАРЧА ЖАҲАСИДА ЎЗ
ИФОДАСИНИ ТОПЛАПТИ.

2

✓ Фракция ташаббуси

БАНДЛИК: ВАЗИРГА ЖИДДИЙ

САВОЛЛАР БОР

КЕЙИНГИ ЙИЛЛАРДА
МАМЛАКАТИМIZНИНГ ҲУҚУҚИЙ
ДАВЛАТЧИЛИК АСОСЛАРИНИ
МУСТАҲКАМЛАШГА ҚАРАТИЛАГАН
КЕНГ КЎЛАМЛИ ИСЛОҲОТЛАР АМАЛГА
ОШИРИЛМОДА. ЎЗ-ЎЗИДАН МАЪЛУМКИ,
ҲУҚУҚИЙ ИСЛОҲОТЛАРГА ТАМАЛ
ТОШИ КЎЙИЛАДИГАН МАСКАН ОЛИЙ
МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ
ҲИСОБЛАНАДИ. ПАЛАТА ФАОЛИЯТИ
БИЛАН ЯКИНДАН ТАНИШГАН ҲАР КИМ У
ЕРДА ОЛИВ БОРИЛАЁТГАН ИШЛАРНИНГ
НЕЧОФЛИК УЛКАН МАСЬУЛИЯТ ВА КАТТА
МЕҲНАТ ТАЛАБ ҚИЛИНИШИГА АМИН
Бўлади. ЖУМЛАДАН, КЕЧА Бўлиб
ЎТГАН НАВВАТДАГИ МАЖЛИСИ КУН
ТАРТИБИДАН ЎРИН ОЛГАН МАСАЛАЛАР
АҲАМИЯТИ ҲАМ БУНИ ЯҚОЛ КЎРСАТИВ
ТУРИБДИ.

3

8

Иқтисодиёт драйвери

Тараққиётнинг ҳозирги босқичида мамлакатлар ўртасидаги интеграция жараёнлари тобора жадаллашиб бормоқда. Бундай суръат ижтимоий-сиёсий, социал-иқтисодий, маданий-гуманитар, спорт, қўйингки, давлат ва жамият ҳаётининг барча жабхасида ўз ифодасини топяпти. Жадал ўшиш динамикаси, тенденциялар, албатта, молия бозорлари, тижорат банклари, умуман олганда, барча молиявий механизмлар, хусусан, инвестициялар оқими қиёфасини ҳам мутлақо ўзгартириб юборди.

Ҳеч кузатғанмисиз, бугун қайси давлат фаол инвестиция сиёсатини юритаётган бўлса, ўз иқтисодиётнинг барқарор ўсишига эришяпти. Президентимиз тъвидлаганидек, инвестиция – бу иқтисодиёт драйвери, ўзбекча айтганда, иқтисодиётнинг юраги, десек муболага бўлмайди.

Шунинг учун Ўзбекистонда тижорат банкларининг ҳам инвестицион сиёсат билан боғлиқ фаолиятини кучайтириш, уларни замон талабларига мослаштириш долзарб вазифага айланмоқда.

Куни кеча Президентимиз хорижий инвестицияларни жалб қилишда банкларнинг иштирокига оид тақдимот билан танишди. Унда банкларнинг инвестицийий фаолияти ва аҳоли бандлигидаги иштироки кўриб чиқилди.

Миллий банк томонидан 6 миллиард долларлик лойиҳалар амалга оширилади

Мамлакатимиздаги кулагай инвестиция мухити натижасида банкларнинг молиявий барқарорлиги ва фаоллиги ошиб бормоқда. Хусусан, соҳадаги ислоҳотлар туфайли сўнгги 5 йилда банкларнинг капитали 2, кредит портфели 2,3 ҳамда йиллик кредит аҳратиш хажми 1,8 баробарга кўпайди.

Тўртта банк илк бор еврондо чиқариб, четдан 1 миллиард 300 миллион доллар ресурс жалб этди. Ўтган йили банклар 3,8 миллиард долларлик, шунингдек, уларнинг мижозлари ҳукумат кафолатисиз 6 миллиард долларлик хорижий кредитларни тўғридан-тўғри олиб келган.

Бу ишларни янада кенгайтириш ва лойиҳаларни сифатли амалга ошириш бугун замон талабидир.

Тақдимотда Миллий банк ҳамда Ўзсаноаткуришбанкнинг шу борадаги фаолияти ҳақида аҳборот берилди.

Жорий йилда Миллий банк томонидан 6 миллиард долларлик лойиҳалар амалга оширилиши реjalаштирилган. Шунингдек, заргарлик тармоғида 2,1 триллион сўмлик 526 та, хизматлар соҳасида 41,8 триллион сўмлик кредитлар хисобидан 40 мингдан ортиқ лойиҳаларни рўёбга чиқариш ва 2,5 миллион нафар аҳоли бандлигини таъминлаш кўзда тутилган.

Ўзсаноаткуришбанк бу йил халқаро молия бозорларидан 3 миллиард 100 миллион долларлик маблағ жалб этишини мақсад қилган. Банк мижозлари билан умумий қиймати 4 миллиард 800 миллион долларлик инвестиция лойиҳаларига киришилган.

Мазкур банк томонидан қурилиш материаллари соҳасида 2024-2025 йillardа 529 та лойиҳа доирасида 2 миллиард 800 миллион долларлик хорижий инвестициялар киритилади ва шу орқали 25 мингдан зиёд иш ўрни яратилади.

Кўплаб бизнес тузилмалар "соя"дан чиқяпти...

Тақдимотда Миллий банк 967 та, Саноаткуришбанк 727 та маҳаллада ишсиз аҳоли бандлигини таъминлашга кўмаклашиши алоҳида таъқидланди. Яна бир мухим жihatи, банклар кўйи бўйинга тушуб ишлаб-тозалаш учун кўплаб бизнес тузилмалар "соя"дан чиқмоқда.

Тақдимотда мижозларнинг инвестиция лойиҳаларини тизими мониторинг килиб, муммомларни тезкорлик билан хал этиб бориши зарурлиги айтиб ўтилди. Тадбиркорларга туман даражасидан республика миқёсигача ҳар томонлама ёрдам бериш, уларнинг молиявий билимларини ошириш ва инновациялар билан танишириш мухимлиги таъқидланди.

Албатта, ҳар қандай ислоҳот, аввало, ҳалқимиз учун фаровон ва муносиб турмуш шароитини яратишига хизмат қилиши даркор. Давлат раҳбари қайд этганидек, одамларимиз етарли даромад топиши учун энг қулай бизнес ва инвестиция мухитини шакллантириб, янги-янги корхоналар ва иш жойларини кўпайтириш зарур. Бу ғоят долзарб ишларни ўзимиз қилмасак, ҳеч ким бизга четдан келиб қилиб бермайди.

Албатта, ҳар қандай ислоҳот, аввало, ҳалқимиз учун фаровон ва муносиб турмуш шароитини яратишига хизмат қилиши даркор. Давлат раҳбари қайд этганидек, одамларимиз етарли даромад топиши учун энг қулай бизнес ва инвестиция мухитини шакллантириб, янги-янги корхоналар ва иш жойларини кўпайтириш зарур. Бу ғоят долзарб ишларни ўзимиз қилмасак, ҳеч ким бизга четдан келиб бермайди.

Ҳар қандай соҳадаги ислоҳотларнинг ҳақиқий натижаси қоғозлардаги маълумотлардан кўра, одамларнинг кундалик ҳаётida, юз-кўзида аниқроқ кўринади. Соғлиқни саклаш ўйналишидаги янгиланиш ва ўзгаришлар шундай ислоҳотлардан, десек муболага бўлмайди.

Сўнгги йиллarda мамлакатимиз ҳаётининг барча соҳаларида, жумладан, тибибнёт тизимида изчилисиз ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Энг мухими, соҳадаги ўзгаришлар ҳалқимиз томонидан эътироф этилиб, сифатли тибиб хизмат кўрсатиш, аҳоли соғлиғини мухофаза қилишини таъминлаш давлат сиёсатининг мухим ўйналишларидан бирига айланди. Бу эса юртимизда инсон қадри, унинг ҳаёти, соғлиғига катта эътибор қаратилаётганидан далолат беради.

Кеча давлатимиз раҳбари Соғлиқни саклаш лойиҳаларни маркази томонидан амалга оширилётгандан ишлар ва янги тақлифлар тақдимоти билан танишди.

Тақдимотда ушбу ўйналишлар атрофлича таҳлил килинди.

Мамлакатимизда ҳаёт сифатига бевосита даҳлор бу соҳага катта эътибор қаратилмоқда. Сўнгги 7 йилда Соғлиқни саклаш тизимида ажратилаётгандан маблағлар хажми 5,9 триллион сўмдан 33,5 триллион сўмга, яъни 6 баробар оширилди. Шифононалар замонавий жихозланишига барпо этилмоқда. Тибибнётни ҳалқка яқинлашти-

риш мақсадида жойларда скрининг текширувлари ўтказилмоқда.

Таҳлилларга кўра, соҳада аҳоли мурожаатларининг 30 foizигина бирламчи бўғинда ҳал бўляяпти. Айрим қасалликлар бўйича даволаш услублари эскирган. Ҳамшираларнинг иш доираси кенг эмас.

Бугунги кунда гипертония, юрак исхимик ва сурункали ўпка ҳасталиклари, бронхиал астма, қандли диабет, гепатит каби энг кўп учрайдиган 7 та қасаллик гуруҳи бўйича даволаш стандартлари халқаро талаблар асосида янгиланди. Йил якунигача яна 300 та клиник протоколлар қайта кўриб чиқилди. Беморларга одатидек текширувлари белгилаш, доризис даволаш каби вазифалар шифокордан ҳамширага ўтказилади. Поликлиникаларда bemorлар ҳаракати тартибига солиниб, шифокорларга нафбат кутиш вакти камайтирилди.

Маълумки, уч йил аввал тажриба тариқасида Сирдарё вилоятида тиббий сургута механизмлари йўлга кўйилган эди. Бу соҳадаги кўплаб камчиликларни кўрсатиб берди.

Шифокорларнинг кўп вақти ҳисобот тўлдиришга кетаётап...

Тиббий мусассасалари етарлича рақамлаштирилмагани сабабли сургута тизими тўйлиқ ишламаяпти. Шифокорларнинг кўп вақти ҳисобот тўлдиришга кетаётап...

Шу боис Тошкент шахрида соҳани рақамлаштириш бўйича намунавий тизим яратиш вазифаси кўйилди. Бунинг учун барча мусассасалар янги компьютер ва техника воситалари билан жихозланади.

Ўзбекистон – манфаатли ҳамкорлик ташаббускори

17 май куни «Қўксарой» қароргоҳида Президент Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан мамлакатимизга расмий ташриф билан келган Малайзия Бош вазири Анвар Иброҳимни тантанали кутиб олиш маросими бўлиб ўтди. Қароргоҳ олдида майдонда фарукор коровул саф тортиди.

Учрашув аввалида Малайзия ҳукумати раҳбари Президентимизга Малайзия Подшохи Султон Иброҳимнинг самимий саломи ва энг эзгу тилакларини етказиб, делегациясига кўрсатилётганди илик ва самимий қабул учун чин дилдан миннатдорлик билдириди.

Музокараларда Ўзбекистон билан Малайзия ўртасидаги дўстлик ва кўп қиррали шерлиқик муносабатларни янада кенгайтириш масалалари кўриб чиқилди.

Давлатимиз раҳбари сўнгги 16 йилда илк бор ўтказилаётганди ушбу олий даражадаги ташриф икки томонлама муносабатлар тарихида янги давр очаётганини таъкидлadi.

- Малайзия нафақат Жануби-Шарқий Осиё минтақасида, балки жаҳон миқёсида катта салоҳиятга эга бўлган, жадал ўйсиб бораётганди давлатдир. Мамлакатнинг биз билан алоқаларни сифат жихатидан янги босқичга кўтариш асосий мақсадимиз ҳисобланади - деди Ўзбекистон Президенти.

Сиёсий мулоқот ва парламентлараро алоқаларни янада мустаҳкамлаш, ҳалқаро ташкилотлар доирасида ўзаро кўллаб-куватлашни давом эттириш, гуманитар ва таълим дастурларини амалга ошириш, туризм ва маданий алмашинувни фаоллаштириш, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида амалий ҳамкорлик масалаларига алоҳида эътибор қаратиди.

Бинобарин, ўтган йил якуни бўйича икки давлат ўртасида товар айирбошлаш жажми икки баравардан зиёдга ўсади, кўшма корхоналар сони ортиб бормоқда, Тошкент ва Куала-Лумпур ўртасидаги авиарейслар кўйаймоқда.

Ташриф доирасидаги Ўзбекистон-Малайзия бизнес форуми инвестициявий шерлиқлини кенгайтиришига, инновациялар, саноат, яшил энергетика, нефть-кимё, электр техникикаси ва электроника, фармацевтика ва бошқа соҳаларда етакчи компаниялар кооперациясига хизмат қилишига ишонч билдирилди.

Ушбу саъи-ҳарқатларни кўллаб-куватлаш мақсадида мамлакатимиз Ўзбекистон-Малайзия саноат зонасини ташкил этишига тайёр экани таъкидланди. Қишлоқ хўжалигига, жумладан, сувни тежаш технологияларини жорий этиш, мева-сабзавот маҳсулотларини этиштириш ва қайта ишлаш, «Халол» стандартлари бўйича сертифициралаштириш масалаларни бўйича ҳамкорлик истикబоллар кўриб чиқилиди. Ахборот Ташкилоти, Ислом ҳамкорлик ташкилоти ва Кўшилмаслик ҳаракати доирасида ўзаро кўллаб-куватлашни давом эттириш мухимлиги таъкидланди.

Ўзбекистонга малайзиялик сайдеҳларнинг оқими тез суръатларда ўсиб бораётганди катта мамнуният билан қайд этилди. Зиёдат туризми бўйича ќўшма дастурларни амалга ошириш, «Умра плюс» лойиҳасини илгари суриши ўйналиши ёшларимиз ўртасида мулоқотни мустаҳкамлаш чора-тадбирларига ҳам ахамият берилди. Етакчилар Марказий ва Жануби-Шарқий Осиёдаги минтақавий ҳамкорликнинг долзарб жихатлари хамда Афғонистон масаласи юзасидан Фикр алмашидар. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Ислом ҳамкорлик ташкилоти ва Кўшилмаслик ҳаракати доирасида ўзаро кўллаб-куватлашни давом эттириш мухимлиги таъкидланди.

"Марказий Осиё + ACEAN" форматида ташкил ишлар вазирлари мулоқотини тузиш тақлифини кўриб чиқиш ташаббуси илгари суриси. Ишончли, очиқ ва дўстона мухитда ўтган музокаралар якунлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Малайзия Бош вазири Кўп киррали ҳамкорликни чуқурлаштириш тўғрисидаги Кўшма баёнотни имзоладилар.

* * *

Ўзбекистон-Малайзия саммити якунида Президент Шавкат Мирзиёев ва Бош вазири Анвар Иброҳим Ҳафрий мөхмомлар хиёбонида дараҳт кўчати экдилар. Бу халқаримиз ўртасидаги дўстлик мустаҳкамланбони бораётганди, икки мамлакат етакчиларининг Ўзбекистон ва Малайзия ўртасидаги кўп қиррали муносабатларни сифат жихатидан янги босқичга кўтаришга қатий интилишининг рамзи бўлди.

Расмий манбалар асосида Лазиза ШЕРОВА тайёрлайди.

Бандлик: ВАЗИРГА ЖИДДИЙ САВОЛЛАР БОР

КЕЙИНГИ ЙИЛЛАРДА МАМЛАКАТИМИЗНИНГ ХУҚУҚИЙ ДАВЛАТЧИЛИК АСОСЛАРИНИ МУСТАҲКАМЛАШГА ҚАРАТИЛАГАН КЕНГ КЎЛАМЛИ ИСЛОҲОТЛАР АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА. Ўз-ўзидан маълумки, ҳуқуқий ислоҳотларга тамал тоши қўйиладиган маскан олий мажлис қонунчилик палатаси ҳисобланади. Палата фаолияти билан яқиндан танишган ҳар ким у ерда олиб борилаётган ишларнинг нечоғлик улкан масъулити ва катта меҳнат талаб қилинишига амин бўлади. Жумладан, кечак бўлиб ўтган навбатдаги мажлиси қун тартибидан ўрин олган масалалар аҳамияти ҳам буни якъол кўрсатиб турибди.

Шу куни йигилишда биринчи бўлиб қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларни иккимачи ижарага бериш ва улардан самарали фойдаланиш тартибини такомиллаштиришга қаратилган қонун лойихаси иккича ўқишида кўриб чиқилмоқда.

Эслатиб ўтиш лозимки, лойиха шу йилнинг 27 февраль куни бўлиб ўтган палата мажлисида иккимачи ўқишида кўриб чиқилиб, қонун лойихасидаги айrim моддаларга таҳририй тузатиш киритиш, лойихани янада такомиллаштириш ва маромига етказиш учун масъул кўмитага қайtarилганди.

Шу вакт давомида масъул кўмита депутатлар томонидан берилган таклиф ва этироғлардан келиб чиқиб, Узбекистон Республикасининг Ер кодекси ҳамда "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги қонунга киритиладиган нормаларни вилоятларга чиқсан ҳолда, фермер хўжаликлари мисолидан назорат-тахлил тартибида ўрганишган.

Қонун лойихаси билан Ер кодекси ҳамда "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги қонунга қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаларининг дала четларидаги каналлар, сугориш ва коллектор-дренаж тармоқлари атрофида майдонлари ўн йилгача бўлган муддатга иккимачи ижарага берилиши мумкинлиги назарда тутилмоқда.

Яна лойиха билан Узбекистон Республикасининг Ер кодексига пиллачилик ва тутчиликка ихтисослашган фермер хўжаликлирига, агросаноат кластерларига ва бошча юридик шахсларга майдони ўн гектаргача бўлган ер участкалари ажратилиши мумкинлиги белgilanmoqda.

Мазкур қонуннинг қабул қилиниши ер участкаларидан самарали фойдаланиш ҳамда пиллачилик ва тутчиликни янада ривожлантириш орқали қишлоқ хўжалиги махсулотини этишириш имкониятларини кенгайтириш, ер участкалари ва сувресурсларидан фойдаланишда қонун устуворлигини мустаҳкамлашга хизмат қилиши таъкидланниб, бир овоздан иккимачи ўқишида қабул қилинди.

ИЖАРАЧИ ИЖАРАГА БЕРАДИ

Мажлисда қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаларини ижарага бериш тартибини такомиллаштиришга қаратилган қонун лойихаси биринчи ўқишида кўриб чиқилди.

Ушбу қонун лойихаси билан Ер кодекси ва яна б та қонунга тегиши ўзгартириш ва қўйимчалар киритилиши назарда тутилмоқда.

Хусусан, Ер кодексининг ер участкаси ижараси тўғрисидаги 24-моддасига ўзгартириш киритилиб, қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаларini электрон онлайн-аукцион савдолари орқали ижарага бериш belgilanmoqda.

Шунингдек, қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкалари ижаравchilariга ижарага берилган ер участкалари бўйича ўз ҳуқуқ ва мажбуриятларини бошқа шахсга ўтказишга, яни кайта ижарага беришга рұксат этиши назарда тутилмоқда.

Яни, мазкур ер участкасидан фойдаланаётган ижараки энди бошқа шахсга ижара ҳуқуқини сотиши мумкин бўлади. Амалдаги қонунчиликка кўра, қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ердан фойдаланаётган ижараки кандайдир сабаб билан, масалан, соғлигидаги муаммо туфайли ердан фойдаланиш имкони бўлмай қолса, бундай ҳолатда ер хокимият балансига қайtarilar эди.

Агар мазкур лойиха кучга кирса, ижараки ўзи фойдаланаётган қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ернинг ижара ҳуқуқини бошқа шахсга сотиши мумкин бўлади.

Бу ўз-ўзидан қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерга бўлган муносабатнинг ўзгаришига, яни, манфаатдорлик хиссисининг ошишига олиб келади.

Лойихада ер участкасини ижарага олиш ҳуқуки кредит олиш учун гаровга кўйилган ва кредит мажбурияти бажарилмаган тақдирда, кредиторлар томонидан мазкур ер участкаларiga бўлган ижара ҳуқуқини ердан фойдаланиш мақсадини ўзгартиримаган ҳолда онлайн-аукцион орқали реализация қилиш тартиби белgilanmoqda.

Депутатларнинг қайд этишича, қонун лойихасининг қабул қилиниши билан қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаларini жисмоний ва юридик шахслarga беришда турли баҳсли мезонларга таянган очик электрон танлов ўрнига шаффоф ва бозор тамоилилари асосланган электрон онлайн-аукцион савдолари жорий этилади.

Шу билан бирга, ер участкалари ижаравchilari ижарага олинган ерларга нисбатан ўз ҳуқуқ ва мажбуриятларини ердан фойдаланиш мақсадини ўзгартиримаган ҳолда бошқа шахсга ўтказишга рұксат бериш орқали қишлоқ хўжалиги ерларини бозор активига айлантириши имкони берилади.

Муҳокамаларда сўз олган депутатлар конун лойихасининг ҳәётӣ эканлигини таъкидлашди. Лойиха биринчи ўқишида қабул қилинди ва иккимачи ўқишида уни янада мукаммал ва атрофлича пишитиша келишиб олиниди.

АГЕНТЛИК ДИРЕКТОРИ ЭШИТУВГА ЧАҚИРИЛДИ

Куйи палата кун тартиbidan ёшлар ишлари агентлиги директори А. Сайдуллаевнинг "Ёшларни ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоя қилишга, шунингдек, уларнинг бандлигини таъминлашга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш бўйича олиб борилаётган ишлар тўғрисида"ги қонун қабул қилинди. Шунингдек, янги таҳрирга Конституциямизда ҳам ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари алоҳида моддалар билан муҳраб кўйилди.

Қайд этиб ўтиш лозимки, мамлакатимизда ёшларга оид давлат сиёсати соҳасидан кенг кўлами ишлар амалга оширилиб, соҳанинг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлашга қаратилган тизимили ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, ёшларни ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоя қилиш, уларнинг бандлигини таъминлашга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш бўйича олиб борилаётган ишлар тўғрисида"ги қонун қабул қилинди. Шунингдек, янги таҳрирга Конституциямизда ҳам ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари алоҳида моддалар билан муҳраб олинимаган.

Шунингдек, ҳорижда ишлар истагида бўлган, лекин касбий малакага эга бўлмаган ёки чет тилини билмайдиган фуқаролар распубликализмин барча ҳудудларида ташкил этиланган мономарказлар ҳамда касб-хунарга ўқитиш марказларига ўзишга жалб қилиниб, иш берувчининг талабига мос равишда мақсадли тайёрланмоқда. Натижада, Ташки манфаат миграцияси агентлиги томонидан 2023 йилда 38,4 минг фуқаро ҳорижда ишлаш учун юборилган бўлса, мазкур кўрсаткич 2024 йил биринчи ҷорагининг ўзида 20,9 минг нафарни ташкил этимоқда.

Шу билан бирга, таҳхиллар соҳада амалга оширилётган ишлар билан бирга ўз ечиними кутаётган қатор масалалар ҳам мавжудлигини кўрсатмоқда. Жумладан, кўплаб янги ҳорижда иш берувчилар ва реқрутинг агентликлари билан келишувларга ёришилганига қарамай, манфаат миграцияси йўналишларини диверсификация қилиш борасидаги ишларни ташкил этишда ҳам айrim камчилликлар билан белgilanmoqda.

Шунингдек, ҳорижда ишлар истагида бўлган, лекин касбий малакага эга бўлмаган ёки чет тилини билмайдиган фуқароларни касбга ҳудудларида ташкил этиланган мономарказлар ҳамда касб-хунарга ўқитиш ошириш бўйича қарор қилишиб олинимаган.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, ҳорижда манфаат миграцияси амалга ошируви шахсларни кўплаб-куватлаш, уларнинг ҳуқуқ ва

рини яратиш, манфаат бозорида янги йўналишларни очиши, ташки манфаат миграциясини янада ривожлантиришга хизмат қилимоқда.

Шундан келиб чиқиб, Узбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари ҳамда Манфаат миграцияси соҳасини тартибга солиши қаратилган қонунчилик ҳужжатларининг ижро этилиши холати назорат-таҳхил тартибида ўрганиб борилмоқда.

Үрганишларда маълум бўлишича, хорижда ишларни тартибга солиши қаратилган қонунчилик ҳужжатларининг ижро этилиши ҳолати назорат-таҳхил тартибида ўрганиб борилмоқда.

Шу билан бирга, таҳхиллар соҳада амалга оширилётган ишлар билан бирга ўз ечиними кутаётган қатор масалалар ҳам мавжудлигини кўрсатмоқда. Жумладан, кўплаб янги ҳорижда иш берувчилар ва реқрутинг агентликлари билан келишувларга ёришилганига қарамай, манфаат миграцияси йўналишларини диверсификация қилиш борасидаги ишларни ташкил этишда ҳам айrim камчилликлар билан белgilanmoqda.

Шунингдек, ҳорижда ишлар истагида бўлган, лекин касбий малакага эга бўлмаган ёки чет тилини билмайдиган фуқароларни касбга ҳудудларида ташкил этиланган мономарказлар ҳамда касб-хунарга ўқитиш ошириш бўйича қарор қилишиб олинимаган.

Каби масалалар юзасидан ёзма радиши ассоциярилган тушунтиришлар берилиши парламент сўровида назарда тутилган.

Фракциямизнинг ушбу ташабbusi ўзбекистон Ҳалқ демократик партияси ўз

электорати манфаатларини биринчи ўринга кўйишидан далолат бермоқда. Аслида ҳар қандай мамлакатнинг юксак тараққиёт йўлидан бориши, ундағи одамларнинг ўз ҳаётидан рози бўлиши биринчи навбатда кам даромадли аҳоли қатламининг даромадлари оширилган бўлса, иш берувчиларни ташабbusi ўзидан оширилган ташабbusi.

3. Манфаат миграциясидан қайтиб келган шахсларни реинтеграция қилиш бўйича қандай чора-тадбирлар амалга оширилмоқда?

2. Хорижда манфаат миграцияни амалга ошируви шахсларни кўплаб-куватлаш ҳамда уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини биринчи ҳамарни шамгармаси маблагларидан самарали фойдаланиш ва мақсадли сарфланиши таъминлаш борасида ҳандай чора-тадбирлар кўрилмоқда?

1. Манфаат миграцияси йўналишларини диверсификация қилиш бўйича қандай чора-тадбирлар амалга оширилмоқда?

Баъзи масалалар юзасидан ёзма радиши ассоциярилган тушунтиришлар берилиши парламент сўровида назарда тутилган.

Фракциямизнинг ушбу ташабbusi ўзбекистон Ҳалқ демократик партияси ўз

электорати манфаатларини биринчи ўринга кўйишидан далолат бермоқда. Аслида ҳар қандай мамлакатнинг юксак тараққиёт йўлидан бориши, ундағи одамларнинг ўз ҳаётидан рози бўлиши биринчи навбатда кам даромадли аҳоли қатламининг даромадлари оширилган бўлса, иш берувчиларни ташабbusi ўзидан оширилган ташабbusi.

Баъзи қонунларни ташабbusi ўзидан оширилган ташабbusi ўзидан оширилган ташабbusi.

Баъзи қонунларни ташабbusi ўзидан оширилган ташабbusi.

**Акбар САНДИЕВ,
ЎзХДП Сирдарё вилоят
кенгаши
мафкура ва тарғибот
масалалари бўйича
райс ўринбосари:**

Бугун юртимизда ижтимоий адолат тамойили асосида олиб бориладиган кенг қарорлари ислототлар негизида ҳам мана шу эзгу мақсад мұхассас. Ислототларнинг амалда ўз исботини топиши эса олис манзиларнинг обод бўлишига, одамларимизда бугунги кундан розилик хиссси ортишига замин яратади. Бу йўлдаги давлат ва маҳаллий дастурларнинг, инвестицион лойиҳаларнинг ижросида маҳаллий Кенгашлар мухоммид ўрин тутади. Бинобарин, маҳаллий Кенгашлар катта куч ва салоҳиятга эга. Маҳаллий Кенгашлар депутатлари ўз худудларида қандай дастурлар амалиётга киритилаётгани ва бундаги ютуғу камчиликларни, одамларни кийнаётган масалаларни бошқалардан яхшироқ билишади. Улар назорат тадбирлари, аҳоли билан учрашувлар ва фуқаролар мурожаатлари

Фаоллик ва ташаббускорлик - ҳаётий зарурат

— Инсоннинг баҳти ҳис қилиб яшши учун кўп нарса керакми? Йўқ аслида. Ҳар бир одам ўзи ва оиласининг тинч-хотиржам, фаровон ҳаёт кечиришини истайди, холос. Бу эса ён-атрофида муносиб шарт-шароит бўлиши кераклигини англатади. Яъниким, таълим олиши, ишлаши ва бошқа қонуний ҳукукларидан фойдаланиши учун давр талабига мос имкониятлар, етарли инфратузилма мавжуд бўлмоғи лозим. Хоҳ у шаҳар бўлсин, хоҳ қишишо.

билан ишлаш жараённида маҳалладан тортиб, шахар-туман, вилоят даражасигача бўлган муммомларни ҳал этишида халқчил таклиф-ташаббусларни илгари сурадилар.

Шу нуқтадан назардан Ўзбекистон ХДП Сирдарё вилоят кенгаши ҳамда туман-шахар Кенгашлари, партия гурухлари, бошланғич партия ташкилотлари ва партия фаоллари электорат олдиғидаги масъулиятни чукур англаган ҳолда фаолиятларини мазмунан бойитишга, самардорликни оширишга ҳаракат қилиб келмоқдалар.

Инкор этаймиз, жойларда аҳоли билан мuloқotlarda сайловчилик үзлари ишонч билдирган вакил ишидан мамнун бўлган ҳолатларга ҳам ва, аксинча, бавзъи депутатларнинг тегиши махаллага бирор марта келмагани ёки мурожаатларга жавоб бермаганидан норозилик кайфиятларига ҳам дуч келамиш. Яъни, бугун барча ҳудудларда маҳаллий Кенгашлар фаолиятидан ҳамма бирдек қоникиш туймокда, деял олмаймиз. Аччик, аммо очик ҳақиқат бу. Шу боис сайланган депутатларимиз фаолиятида на-тижадорликни ошириш учун ти-

зимли равишда ўкув семинарлар, тренинглар ўтказиши жиддий ёндашилмоқда. Мазкур тадбирларда ҳар бир вакил ўзи сайланган ҳудуд аҳолиси — сайловчилари билан бевосита мuloқotни йўлга кўйиб, уларни ташвишлантираётган ижтимоий-иқтисодисиз масалаларни ҳал этишига яқиндан кўмаклашиши, халқ олдида ҳисобдор бўлиши кераклигини онггу шуурига чукур сингдиришига кўпроқ ургу каратилмоқда. Токи, улар ўз ҳуқуқ ва ваколатларидан тўлиқ фойдаланиб, сайловчилари ишончни олашсан. Уларга бўлган ишонч – бу партияни мизга ишонч демакидир.

Биламизки, депутаттага берилган ваколатлар орасида депутатлик сўрови алоҳида аҳамиятига эга инсититут хисобланади. Чунки унинг ортида инсон тақдир, халқ манфатлари туради. Колаверса, бу тизим одамларнинг партияни ишончини оширишга хизмат килади.

Шу маънода мазкур институтдан фойдаланиш бўйича жорий йилнинг тўрт ойи давомида вилоятимизда сезиларни натижаларга эришилди, дейиш мумкин. Ушбу даврда партиядан сайланган депутатлар

томонидан идоралар ва маҳаллий ҳокимликларга жами 144 та депутатлик сўрови юборилган бўлиб, шундан 124 тасига жавоб ҳати олинди. Қолган 20 таси муддати келмагани учун назоратда турибиди.

Кенгашлар қошидаги Жамоатчилик қабулхоналарига эса фуқаролар томонидан 148 та мурожаат келиб тушди. Эътиборлиси, уларнинг 131 таси (90 фоизи) ижобий ечимини топди. Қолган мурожаатлар бўйича ҳам ўрганиш ишлари давом этмоқда.

Баъзан ҳудудларда ҳалқнинг конуний вакиллари бўлган депутатлар сўровларига бепарво мунносабатда бўлиш ҳолатлари учраши ҳақида эшитамиз. Бу боргап. Депутатлик сўрови битиган ҳат иш столининг бир четда колиб кетаётган мансабдорлар, таассуфки, йўқ эмас. Мазмунан олиб қараганда, асосан қишишо жойлардаги ночор инфратузилми яхшилаш, электр энергияси, ичимлик суви, газ ва суюлтирилган газ таъминоти, йўлларнинг аҳволи, мактаб-боғча, касалхона каби ижтимоий обьектларни қуриш, янгилаш каби масалаларда ижро ҳокимияти органларининг жойлардаги масъулларига депутатлик сўровлари юборилганида, кўпинча “Бу масала шу йилги дастурга киритилади” сингари шаблон ва юзаки жавоблар келиши-ку, бу энди янада оғрикли томонимиз. Айрим ҳолларда эса депутатлик сўровига масъул томонидан жа-

воб берилган, лекин депутаттага етиб келмаган вазиятлар ҳам кузатилиди.

Туман-шахар Кенгашларидаги депутатларимиз учун ўкув-семинарлар ташкил этганимизда депутатлик сўрови аниқ ва қонунчилик талабларига мувоғик бўлиши, унда кўтарилаётган масаланинг ижтимоий аҳамияти, тегиши ташкилот-идорага тўғри йўналтириш масалаларига ҳам диққат қаратамиз. Бундан ташқари, депутатлар оқибатлар билан эмас, сабаблар билан ҳам курашиши, кўтарилаған муммомларни умумий жамлаб қонунлар қабул қилишга ташаббус билан қишишлари лозимлиги тушунтирилади. Чунки сайловчилар ўзларини кийнаётган муммомларни ҳал этишида биринчи галда ўз вакилларига нажот кўзи билан қарайди. Ҳудудларнинг обод бўлиши, саноат ва ишлаб чиқаришининг қишишларига кириб бориши, янги иш ўринларни очилиши, ахолининг бандлик ва турмуш фаровонлиги дарражаси ошиши, ижтимоий ҳимояга мухтоҷ қатлам манбаатларининг кафолатланиши – барі-барисида маҳаллий Кенгашлар депутатларнинг фаоллиги ҳаётний заруратидир.

Дарвоже, Ўзбекистон ХДП Сирдарё вилоят кенгашида жорий йилнинг тўрт ойида амалий ҳараратлар дастурига киритилган масалалардан 5 таси депутатлик гурухида, 4 таси доимий комиссияда ва 3 масала сессия кун тартибида кўрилди.

Ўнлаб ёшлар партиямиз сафига қўшилди

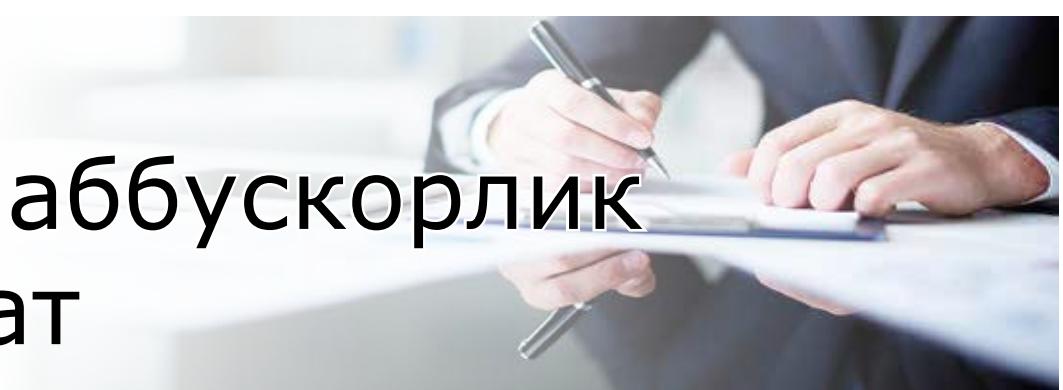
**Муқаддас УРУМБАЕВА,
Ўзбекистон ХДП Йангир
шаҳар Кенгаши депутати,
депутатлик гурухи
раҳбари:**

— Очиғи, бугунги кунга келиб барча бўғинда фуқаролар мурожаатларига муносабат таомонан ўзгарди. Кишиларнинг кўлидаги арз-шиояти билан идорама-идора сарсон юргани, масъул раҳбарнинг йиғилишдан чиқишию хизмат сафаридан келишини кунлаб кутгани билан боғлиқ ҳолатларига яқин-яқинчага дуч келардик. Ҳозир вазият таомонан акси. Ва бунга эришиш осон бўлаётгани йўқ.

Бугун ҳеч иккиманмай айта оламизки, маҳаллий Кенгашлар депутатлари билан доимий мuloқot ўрнатиб, муммомларни тингляпти, таклифларни, мурожаатларни ўрганингти. Шунинг учун улар ўзларни сайланган ҳудуддаги ижтимоий-иқтисодий масалаларни яхши билади, қофзодаги маълумотлар билан уларни алдаб ҳам бўлмайди. Сайловчиларга қулоқ тутиш, улар билан елкама-елка туришда гап кўп.

Агар таққослайдиган бўлсак, бундан 5-6 йил олдин одамлар кўпроқ шахсий муммомларини ҳал қилиш учун ёрдам сўрган бўлсалар, ҳозир ундан эмас. Айни вактда мурожаатлар асосан жамоавий, яъни маҳалла аҳолиси учун инфратузилмани яхшилаш, таълим ва соғлиқни саклаш масканларини кайта қуриш ёки капитал таъмирилаш масалаларида бўлмоқда. Демак, одамларимизда ўзи яшаб турган маҳалласи ва ҳудуди фаровонлигига дахлдорлик хиссий пайдо бўлган.

Яқинда Йангир шаҳар “Давлатбод” маҳалла фуқаролар йиғини аҳолиси ҳамда 8-сонли умумий ўрта таълим мактаби жамоаси мактаба қўшимчага бино, яъни ўкувчиларни касб-хунарга йўналтириш учун синфоҳоналар куриш масаласида мурожаат қилди. Худди шундай, шахримиздаги “Шодиёна” МФИ ва Мельорлар кўчасида яшовчилар ичимлик суви таъминотидаги узилишларни бартараф этиш масаласида ёрдам сўрадилар. Бу каби

Депутатларимиз ҳисобот тинглаш билан кифояланиб қолгани йўқ

**Жумабой РАҲМОНҚУЛОВ,
Ўзбекистон ХДП Бўёвут
туман Кенгаши депутати,
депутатлик гурухи
раҳбари:**

— Мамлакатимизда ижтимоий ҳимояга мухтоҷ қатламни ҳар тарафлама кўллаб-куватлаш баробарда эҳтиёқманд оиласлардаги меҳнат қолиб кетаётган мансабдорлар, баромад манбанин яратиш, шу орқали ҳудудларда камбағаллик даражасини қисқартириш кун тартибидаги асосий масалалардан саналади. Бу борадаги реал ҳолатга баҳо бериш, амала оширилаётган ишлар ижросини назорат қилиш маҳаллий Кенгашлар диққат марказида бўлиши лозим.

Дарҳаққат, камбағаллик муммосини кредит, ижтимоий нафака ёки ўз бериш ўйли билан ҳал қилиб бўлмайди. Бунинг учун таълим, соглини саклаш, касб-хунарга ўқитиши, ичимлик суви ва энергия таъминоти, йўқ инфратузилмаси билан боғлиқ бутун бошли комплекс чора-тадбирлар зарур.

Мен салкам кирк йилдан буён депутатлик фаолиятимни олиб бораётман. Яширмайман, қонуний ваколат ва

хукуқларимиз чекланган бир замонларда кўп чигириларни бошдан ўтказдим. Бирор бугун жамията давлат ҳаётидаги ўтириш муммомларни ҳал этишида маҳаллий вакиллик органларининг роли сезиларни ошдики, натижада маҳаллий Кенгашларда депутатлар факат ҳисобот тинглаш билан кифояланиб қолишидан аста-секин чекинмоқда. Таъбир жоиз бўлса, халқ вакили сифати жонланмоқда. Айниқса, давлат раҳбарининг шу йил 2 февралда қабул қилинган “Маҳаллий давлат ҳокимиияти органлари фаолиятининг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисидан” Фармони доирасидаги ўтиришдан ошик функция ва ваколатлар ҳалқ депутатлари махаллий Кенгашларига тўқазилгани ишимизда янги ўшишларга рағбат бўлади.

Үрни келганда айтиб ўтай, ЎзХДП партия гурухи томонидан сунғиг беш ой давомида 7 та субъектнинг фаолияти таҳлилий ўрганилиб, шундан бешта ижтимоий-иқтисодий масала ҳалқ депутатлари Бўёвут туман Кенгаши сесиясида олиб чиқилди. Партиямиздан сайланган депутатларнинг шу вақт мобайнида 97 та ташкил ва идорага юборган депутатлар оқибатларни ташкилга кўтарилаётган муммомларнинг катта қисми ижобий ҳал килинди. Ечими мураккаб бўлган 16 масала ҳалқ депутатлари вилоят кенгашига ишларни ўтиришида.

Хусусан, депутат аралашви билан таъминида тупроқ-иқлим шароити нисбатан оғир бўлган “Навбахор” МФИда кўп йиллардан бўён ахолини қийнаб келган ичимлик суви таъминоти изга тушди. Иккита гишт заводи очилиб, кирқдан ортиқ ёшлар ишил бўлди. 170 нафар ёшга деххончилик килиши учун экин майдонлари ажратиб берилди. Иссико-начилик, паррандандиклар 127 нафар ишсиз фуқаро жалқилини, уларга имтиёзли кредитлар ажратилди. Битта давлат, иккита оилавий бояғи ташкил килиниб, маҳалладаги болаларнинг мактабгача таълимга қарорни ўзизига таъсислаштирилди. Худуддаги 3 та умумтаълим мактабида ҳам замон талабларига мувоғик қуайликлар барпо этилди. Беш йил олдин бу чекка қишиш оиласида 12 нафар йигит-қиз олий таълим мусассасаларида таҳсил олган бўлса, бугун эса 140 дан зиёд навбахорлик ёшлар OTM талабаси хисобланади. Бу нимадан далолат? Шубҳасиз, ҳалқ турмуш фаровонлигини юксалтириш, тараққиёт эпкинлари чекка, олий хукуқларга ҳам кириб бориши учун ҳаётга татбиқ қилинаётган ислототларнинг, аниқ манзилли дастурларнинг амалий натижаси бу! Вилоятимиз миқёсида олиб кўрадиган бўлсак, бугун чин қонуниядан яхши ўзгаришларга юз тутган “Навбахор” сингари маҳаллаларимиз сафи кенгайиб бормоқда. Табиийки, мазкур жараёнда биз, депутатлар ҳам электорат манбаатларига каратилган таклиф-ташаббусларимиз билан фаол иштирок этиётганимиз хақиқатидир.

**Фарида МАҲКАМОВА
ёзигб олди.**

ЯНГИЕР ШАҲРИДАГИ УМУМТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИДА ДЕПУТАТ ВА ЁШЛАР УЧРАШУВЛАРИ МУНТАЗАМЛИК КАСБ ЭТАЁТГАНИ ШУ ЖИҲАТИДАН АЙНИ МУДДАО БЎЛМОҚДА.

ТҮСИҚСИЗ МУХИТ

ЖАМИЯТДА ТЕНГЛИКНИ ТАЪМИНЛАЙДИ

Янги Конституциямиз асосида қабул қилинаётган қонунлар пирвард натижада халқ учун, жамият манфаати учун хизмат қилади. Аммо қачонки, одамлар уларни билса, ўрганса ва ҳәтида тўғри қўллай олсагина, ушбу мақсад амалга ошиди. Акс ҳолда қонунчилик талаблари амалда ишламай, қоғозда қолиб кетаверади. Шунинг учун ҳар бир фуқаро қайси соҳада фаолият юритишдан қатни назар, қонунларни билиши, уларни ҳурмат қилиши ва бошқалардан ҳам буни талаб этиши лозим.

Бунинг учун, аввало, жамоатчилик назорати институти имкониятларидан унумли фойдаланиш керак. Ҳусусан, давлат бошқаруви ва ҳокимияти органлари раҳбар-ходимларининг қонунларга қатъий амал қилиб, ўз зиммасидаги вазифа ва мажбуриятларни масъульиги билан адо этишида бу институтнинг таъсир доираси жуда муҳим саналади. Нодавлат ташкилотлари ҳамда ОАВ ўрнини кучайтириш орқали эса кучли жамоатчилик назоратини ўрнатиш мумкин.

Содда килиб айтганда, жамоатчилик назорати бирор-бир ноҳақликинг томошабини эмас, балки бартараф этувчисига айланishi, камчиликларга ҳамда қонунбизарликларга муросасиз бўлишни талаб қиласди.

Шу мақсадда фаолият юритаётган йўзбекистон Ногиронлар ассоциацияси Тошкент шахар бўлими доимий ва тизимили равишда жойларда нозорат тадбирларини амалга оширади. Жамиятимиздаги түсиқсиз мухит ҳолатини ўрганиб боради.

Ҳусусан, жорий йилнинг январь оида ассоциация Транспорт вазирлиги ҳузуридаги Транспорт назорати инспекцияси билан биргалик ногиронлиги бор шахсларга транспорт хизматлари қуалайлиги бўйича мониторинг ўтказди. Шимолий вокзал ва Чилонзор метро бекатларидаги ўрганишлар давомида ногиронлиги бор инсонларга бўлган муносабат ва камчиликлар юзага қалқиб чиқди.

Масалан, аксарият бекатларда ногиронлар аравачасидан шахслар учун хавфсиз ва қуалай шароит қилинмаган. Ёғингарчилик пайтида пана-да туришни истаган инсон бекатнинг ушбу кисмига ўтиши учун пандус йўқ. Жамоат транспортларида кўзи ожиз фуқаролар учун овозли хабар берувчи мосламалар ўрнатилмаган. Ҳар иккала йирик бекатдаги ҳолатни кўриб, "Пойтахт фақатгина соглом инсонлар учунми?" деган иштибога бориш мумкин.

Аниqlanган камчилик ва муаммолар Транспорт назорати инспекцияси ва ассоциация томонидан тегишил тартибда ҳал этиш режалаштирилди. Бу борада амалий ишлар ҳам бошлиб юборилди. Аммо факат бекатларда ногиронлиги бўлган шахслар учун қуалайлик яратиш билан масала якунига етмайди.

Яқинда, аникрои, жорий йилнинг 23 апрелидан Ногиронлар ассоциацияси ва Тошкент давлат юридик университети кошидаги Юридик клиника ҳамкорлигida дорихоналардаги түсиқсиз мухит мониторингига старт берилди. Ўрганиш Чилонзор туманида жойлашган дорихоналардан

Аксарият бекатларда ногиронлар аравачасидан фойдаланувчи шахслар учун хавфсиз ва қуалай шароит қилинмаган. Ёғингарчилик пайтида пана-да туришни истаган инсон бекатнинг ушбу кисмига ўтиши учун пандус йўқ. Жамоат транспортларида кўзи ожиз фуқаролар учун овозли хабар берувчи мосламалар ўрнатилмаган. Ҳар иккала йирик бекатдаги ҳолатни кўриб, "Пойтахт фақатгина соглом инсонлар учунми?" деган иштибога бориш мумкин.

бошланди.

Афсуски, аксарият дорихоналарга ногиронлиги бўлган шахсларнинг ўзглар кўмагисиз, яъни түсиқсиз равишда кириб-чишига шароит йўқ. Тўғри, пандус деб ўрнатилган қияликлар бор. Аммо улардан ногиронлик аравачасидаги шахс у ёқда турсин, бўш аравачани чиқариб-тушириш ҳам имконисиз. Яъни, "қиялик"лар стандартларга мос равишда курилмаган. Жуда ҳам сирпаник ва белгиланган градусда эмас. Аслида пандус хавфсиз, ҳаракатланишга учун қуалай бўлиши зарур. Унинг ҳажми ҳам муҳим саналади. Ногиронлар учун нишабнинг максимал узунлиги 36 метр, эни эса 90-100 см бўлиши талаб этилади. Тошкентдаги биноларнинг аксариятида пандус йўқ ёки номига, яъни талабларга мутлақо жавоб бермайдиган равишда ўрнатилган. Бу ўрганишлар давомида яққол кўриниб қолди.

**Олим САЙНАЗАРОВ,
"Mehrionlik" ногиронлар жамияти Учтепа тумани бўлими раиси:**

— Бугун кўча-кўйда ногиронлиги бўлган инсонларни ҳар доим учратавермаймиз. Бунинг биринчи сабаби, уларнинг жамиятдан узилиб қолгани билан боғлиқ бўлса, иккинчидан, ногиронлиги

бор шахслар вақтини бехуда ўтказишни истамайдилар. Уйда бирор фойдади юмуш билан банд бўлиш, китоб ўқиш ёки мустакил равишда ўз устида ишлаш кўпчилигининг ҳаёт тарзига айланган. Афсуски, бизга ўшаган инсонларнинг, жамоатчиликнинг беътиборлиги, уларга бемор сифатида қараш кўйикларни ногиронлиги бўлган шахсларнинг қайсирид маънода жамиятдан айро яшашига туртки бермоқда. Аслида бизнинг вазифамиз бу тоифа инсонларнинг турмуш тарзини қуалаштириш, уларга түсиқсиз жамият яратиб бериси орқали салоҳиятидан, меҳнатидан, иқтидоридан унумли фойдаланишдан иборат бўлмоғи керак. Шу мақсадда тез-тез мониторинг тадбирлари ўтказиб келинади. Масалан, ўтган ойда ҳам пойтахтимиздаги айрим жамоат жойларидаги түсиқсиз мухит ҳолатини ўргандик.

Ўрганиш давомида British management university биноси ҳамда меҳмонхонасидағи камчиликлар юзасидан қонуний тавсиялар берилди. Аввало, ҳар бир қаватда ногиронлиги бўлган шахслар учун барча имкониятларга эга жой ташкил этилди лозим. Университет ҳудудида эса маҳсус мъйзумотлар таҳтаси ва қўрсаткичлар ўрнатилиши жуда муҳим.

Шунингдек, пандуслар белгиланган стандартларга мослаштирилиши, иккита томонлама бўлиши хавфсиз ва қуалай ҳаракатланишга имкон беради. Керакли жойларда ногиронлиги бўлган шахсларга наеватсиз хизмат кўрсатишга оид мъйзумотлар ўрин олиши ва ушбу коидага амал килинишни таъминлаш керак.

Бундан ташқари, автотураргоҳларда ногиронлиги бўлган шахслар учун камиди иккита жой ажратилиши ва улар стандартларга мос равишида жиҳозланиши талаб этилади. Айни пайтида пайдалар учун мўлжалланган ва маҳсус чегара (бордюр) билан ажратилган ўйлакларда пандуслар ташкил қилиш хавфсизликни таъминлайди.

Ўзбекистон БМТнинг Ногиронлар хуқуқлари тўғрисидаги конвенциясини ратификация қўлган. Биз келтирган талаблар эса мазкур ҳалқаро ҳужжатда белгиланган мөъжёлларга мувофиқиди.

Савдо дўйонлари, давлат хизматлари марказлари, шифононалар каби муҳим ижтимоий обьектларга стандартларга мос ва хавфсиз ҳаракатланишни таъминловчи пандус ўрнатиши, дорихоналар пештахларини ногиронлиги бўлган шахслар учун ҳам мослаштириш, жамоат транспортлари ва бекатларда ўзганинг ёрдамисиз ҳаракатланишга имконият яратиш орқали йирик муммалорнинг ечимини осонлаштириш ва тезлаштириш мумкин.

Яна бир муҳим жиҳат. Жамият психологиясидаги ногиронлиги бўлган шахсларга нисбатан қарашни, муносабатни ва мумаладаги тўсикларни ўзгартиришимиз вақти келди. Акс ҳолда ҳеч бир түсиқсиз мухит уларнинг жамиятга қўшилиб, тўлиқ азоси бўлишига хизмат килмаслиги турган гап.

**Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА,
"Ўзбекистон овози" мухбири.**

15 МИНГ нафар...

Жорий йилда ҳам йўзбекистон фуқаролари учун умумий ҳаж квотаси 15 000 нафар этиб белгиланди.

АОҚАда бўлиб ўтган брифингда Дин ишлари бўйича қўмитаси ахборот хизмати раҳбари Илҳом Маърупов "Ҳаж-2024" мавсумига кўрилаётган тайёргарлик ҳақида мъалумот берди:

"Ҳаж-2024" мавсумига пухта тайёргарлик ишларини амалга ошириш мақсадида, дастлабки ишчи гурух Саудия Арабистонига этиб бориб, айни пайтда Макка ва Мадина шаҳарларидаги меҳмонхоналарда, шунингдек, Мино, Арафот, Муздалифа манзилларда бўлиб, юртошларимиз учун барча шароитларни ҳозирлаш бўйича тегишил чора-тадбирларни амалга оширимоқдалар.

Шунингдек, ўзбекистонлик зиёратчилар учун ажратилган меҳмонхоналар шай ҳолатга келтирилган ҳамда юртошларимизни кутиб олиш бўйича барча зарур ишлар амалга оширилди.

Жорий йилнинг 23 майдан 7 июнь кунига қадар республиканинг 10 та худудий ҳалқаро аэропорти: Тошкент, Наманганд, Фарғона, Қарши, Термиз, Самарқанд, Бухоро, Навоий, Урганч, Нукус шаҳлари орқали ҳожиларни Мадина шаҳрига юбориши ҳамда 22 июндан 12 июля қадар Жидда шаҳридан ўзбекистонга олиб келиш ишлари амалга оширилади.

Ҳаж мавсумида ўзбекистонлик зиёратчиларга хизмат кўрсатиш, ибодатларни эмин-эркин ҳамда тўла-тўқис амалга оширишлари учун юқори маълакали Ишчи гурухи, шифокорлар, ошпазлар ва гурух раҳбарлари жалб этилади.

JINOYATGA JAZO MUQARRAR

**"Қамоқдан
чиқариб
бераман..."**

Инсон ёши улғайиб, ҳаётнинг паст-баландини англаб боргани сари ҳато қилмасликка, охири пушаймонликка элтувчи йўлдан юрмасликка итилади. Бирок "қаҳрамонимиз" З.П. айни оқ-қорани танинг ёшда азбаройи нафс қуткисида фирибгарликка кўл уриб, қонун олдида жавоб берадиган бўлди.

- З.П. ва унинг шериги билан кафеда танингиз, - дея судда кўрсатма берди гувоҳ Э.Н.

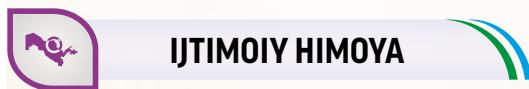
- Улар курилиши материалларни савдоси билан шуғулланишини, таниш-билишлари кўплигини, ҳар қандай масалада килни кирқ ёриб чиқиб кета олишларни айтиши. Шунда мен ўтган йилнинг декабрь ойда иккита танишимга нисбатан жинойишиш кўзғатилиб, эҳтиёт чораси сифатида қамоққа олинганинг сўзлаб бериб, З.П.дан бу жазони бошча турдаги енгилорига ўтказиш масаласида ёрдам сўрадим. У мендан терғочининг ис-фамилиясини сўради. Айтдим. З.П. хуқуқни муҳофаза қилувчи органларда ишловчи танишларни орқали масалани ҳал қилиши мумкинлигини билдири. Олдимда телефонда ким биландир гаплашиб, кечга томон учрашишга келишдик. Биз учрашишга келишдик. З.П. менга 5 минг АҚШ доллари берсам, танишларим қамоқдан чиқишини маълум қилди. Тўғриси, бу менда шубҳа ўйтганди. Ўйлаб кўриб, бу ҳақида ариза билан Ички ишлар вазирилигига мурожаат қилдик. Бизнинг аризамига асосан тезкор тадбир ўтказилди. Эртаси куни яна кафеда кўришидик. Ундан ким орқали танишларимни хибсонадан чиқараси, дея сўрадим. У эса айтмади. "Буёғи билан ишнинг бўлмасин, пулни берсангиз, хамаси яхши бўлади", деди. Қисқаси, З.П. мендан 2000 доллар олган вақтида ушланди.

- Айбимни тан оламан, -деди судда судланувчи З.П. - Органдага ҳеч қандай танишимни йўқ. Максадим бу аёлни алдаб пулини олиш эди. Бошқа бундай иш қилмайман...

Суд судланувчига жазо тури ва микдорини тайинлашда барча жиҳатларни эътиборга олди. Суднинг ҳукми билан З.П. га 2 йил 1 ой муддатга озодлини чеклаш жазоси тайинланди.

Афсуски, бугун жамиятимизда содда инсонларнинг ишончига кириб, пул ундириш мақсадида ҳар қандай ёлғон ва фирибгарликдан тап тортмайдиган бундай кимсаларга кўп дуч келлаётганимиз рост. Уларнинг "ўлжаси"га айланиб қолмаслик учун хуёшлери, қонун талабларини чукур тушуниш ва ҳуёвлини давр талабидир.

**Азимжон ҲАКИМОВ,
Жиноят ишлари бўйича Яккасарой туман судининг судьяси.**

Фоиз тўланадими?

Кўпинча бир гапни эшитиб қоламиз. Нимага хорижий давлатлар фуқаролари пенсияга чиққач бошқа давлатларни айланаб, саёҳат килиб юрадигачунки уларнинг қўлида кафолатланган маблағ бор, уни олиб бемалол қаралик гаштини суради, саёҳат килади.

Бизда-чи? Аслида, бизнинг хам жамгарис борадиган пенсия тизимизин шуни назарда тутади. Асосий мақсад фуқаро эртага пенсияга чиққанди, унга жамгарган суммаларини инвестиция қилиш тизимини йўлга қўйишдир. Биламизки, ахолини, яъни, миллионлаб ўзбекистонликларнинг иш хақидан йифилиб бориладиган шахсий пенсия жамгараси бор, кексалидиа уни олиб, бемалол сиз хам саёҳатга чиқишингиз мумкин. Ушбу маблағлар халқ банкида сакланади.

Тўғриси, одамлар билан сухбатлашганимизда биздан шу ҳакида кўп сўрашади. Жамгариб бориладиган пенсия қай тартибида шакллантирилади? Жамгариб бориладиган пенсия хисобварағидаги маблағларга фоиз тўланадими, деган саволлар кўп бўлади. Муштарайларимизни кизиқтирган ушбу саволлар билан Республика Халқ банкининг **Жамгариб бориладиган пенсия таъминоти тизимини кўйлаб-куватлаш департаменти директори вазифасини вақтинча баражувчиси Ҳасан Маматалиевга** мурожаат килдик.

– Жамгариб бориладиган пенсия тўловлари фуқароларнинг иш хақидан олинидими?

– Маълумки, тегишли қонунчилик асосирага кўра, мамлакатимизда 2005 йил 1 январдан бошлаб, жамгариб бориладиган пенсия таъминоти тизими амалиётга татбик этилган эди.

Унга асосан, Халқ банки жамгариб бориладиган пенсия тизими маблағларининг алоҳида хисобини юритади. Яъни, банк томонидан жамгариб бориладиган пенсия тизимидаги фуқароларни хисобга олиш, уларнинг маблағларни хисобини юритиши, ушбу маблағларни олиш хукуқига эга бўлган фуқароларга маблағларини ўз вақтида тўлаб бериш каби вазифалар амала оширилмоқда.

Жамгариб бориладиган пенсия тўловлари фуқароларнинг иш хақи хисобидан эмас, балки даромад солиги хисобидан ўтказилади. Яъни, айни пайдат фуқароларнинг даромад солигига тортиладиган иш хақининг 0,1 фоизи миқдори давлатга тўланадиган даромад солигидан чегирилиб, фуқароларнинг Халқ банкида очилган даромадлар хисобга олинган ҳолда белгиланади.

Бунда фуқаро оладиган иш хақи камаймайди, аксинча, давлат унинг номига кўйимча маблағни йигиб боради. Ушбу тизим ҳар ойда олинидиган давлат пенсияси га кўйимча фуқароларни пенсия ёшига етганда фаровон яшши учун кўйимча пул маблағларига эга бўлишини таъминлайди. Шундай килиб, ўтказилган бадаллар иш берувчининг ҳам, ишловчи фуқаронинг ҳам моддий мағнаатларига зиён етказмайди.

Бундан ташкири, иш берувчиларнинг ходимлари номига мажбурий жамгариб бориладиган пенсия маблағларини ўтказишдан ташкири, фуқаролар ихтиёрий равиша ҳам ўз шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига маблағ ўтказиб боришлари мумкин. Бу ҳам фуқароларнинг кексайланган чигига етарли жам гармага эга бўлишига хизмат қиласди.

– Жамгариб бориладиган пенсия тўловларини олиш тартиби қандай?

– “Фуқароларнинг жамгариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида”ги Қонунга кўра, жамгариб бориладиган пенсия тизимидаги иштирок этувчи фуқаролар пенсия тўловлари олувчи сифатида жамгариб бориладиган пенсия тўловларини қонунчиликка мувофиқ давлат пенсиясини олиш хукуқига юзага келган тақдирда олиш хукуқига эга деб, белгилаб берилган. Мазкур Қонуннинг 17-моддасига кўра, фуқаро ўзбекистон Республикаси худудидан ташқарига доимий яшаш жойига чиқиб кетаётган бўлса, шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига ўтказилган маблағлар суммасидан келиб чиқсан ҳолда белгиланади. Бундан ташқари, жамгариб бориладиган пенсия тўловларининг энг кам ёки энг кўп миқдорини белгилаш назарда тутилмайди.

Шундан келиб чиқиб, фуқароларнинг шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига жамгарилган маблағлар конунчиликка мувофиқ давлат пенсиясини олиш хукуқига юзага келганда, Ўзбекистон Республикаси худудидан ташқарига доимий яшаш жойига чиқиб кетаётган бўлса ҳамда вафот етган тақдирда, шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига жамгарилган маблағлар қонунчиликка белгиланган тартибида меросга ўтади ва меросхўрга бир йўла тўла тўхмада тўланиши белгилаб берилган.

Шундан келиб чиқиб, фуқароларнинг шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига жамгарилган маблағлар конунчиликка мувофиқ давлат пенсиясини олиш хукуқига юзага келган тақдирда олишда ташқарига доимий яшаш жойига чиқиб кетаётган бўлса ҳамда вафот етган тақдирда, меросга ўтади ва меросхўрга тўланишини маълум қиласди.

» Фуқаролар ихтиёрий равиша ҳам ўз шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига маблағ ўтказиб боришлари мумкин. Бу ҳам фуқароларнинг кексайланган чоғида етарли жам гармага эга бўлишига хизмат қиласди.

– Ишловчи фуқароларнинг шахсий жамгариб бориладиган пенсия маблағларга Халқ банки томонидан фоиз тўланадими?

– Фуқароларнинг шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига маблағларга Халқ банки ҳар йили пул қадрсизланишига нисбатан юкори суръатлардаги ставкалар бўйича фоизларни қонунчиликка белгиланган тартибида хисоблашади.

Қўшилладиган фоиз ставкаси Халқ банки томонидан Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки билан келишиб, жамгариб бориладиган пенсия тизимининг маблағларини жойлаштиришдан олинган даромадлар хисобга олинган ҳолда белгиланади.

Мисол учун, сўнгги 5 йил ичидаги жамгариб бориладиган пенсия маблағларига хисобланган фоизлар кўйидаги:

- 2018 йил учун – 14,4 фоиз;
- 2019 йил учун – 15,3 фоиз;
- 2020 йил учун – 11,2 фоиз;
- 2021 йил учун – 10,0 фоиз;
- 2022 йил учун – 12,5 фоиз

хисоблағ қўшилган.

Бундан ташкири, жамгариб бориладиган пенсия тизими маблағларини кўйлаштириш ҳамда уларни пул қадрсизланишидан ҳимоя этиши мақсадида бундай маблағлардан инвестиция ва кредит ресурслари сифатида, шунингдек, молиявий воситаларга жойлаштириш учун фойдаланилиши мумкин. Жамгариб бориладиган пенсия тизими маблағларидан инвестиция ва кредит ресурслари сифатида фойдаланиши Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишиб, ҳолда Халқ банки томонидан амала оширилади. Давлат жамгариб бориладиган пенсия тизимидаги иштирок этувчи фуқароларга шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобвақларида жамгарилган маблағлари сакланиши ҳамда тўланишини кафолатлади.

– Жамгариб бориладиган пенсия тўловларини олиш тартиби ҳам шукуқи

борми? Айтмоқчимизки, ушбу маблағлар ҳар ойда бўлиб-бўлиб олинидими ёки бир мартаға ҳаммаси бериладими?

– Жамгариб бориладиган пенсия тўловлари миқдори жамгариб бориладиган пенсия тўловларини олувчининг шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига ўтказилган маблағлар суммасидан келиб чиқсан ҳолда белгиланади. Бундан ташқари, жамгариб бориладиган пенсия тўловларининг энг кам ёки энг кўп миқдорини белгилаш назарда тутилмайди.

Шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига жамгарилган барча маблағларни бир йўла олиша тўловлар жамгарилган пенсия тўловларини олиш вақтида шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига ўтказилган маблағлар доирасида тўлиқ ҳажмада амалга оширилади.

Жамгариб бориладиган пенсия тўловлари бўлиб-бўлиб олинган тақдирда шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига ўтказилган жамгарилган сумма жамгариб бориладиган пенсия тўловларини олувчи тўловларни олишини хоҳлайдиган ойлар сонига бўлинади. Жамгариб бориладиган пенсия тўловларини амалга ошириш даври ва даврийлиги жамгариб бориладиган пенсия тўловларини олувчи томонидан белгиланади ва чекланмайди. Юқоридагилардан келиб чиқиб, фуқароларнинг жамгариб бориладиган пенсия тўловларини олиша ташлаш шукуқи бор бўлиб, ҳар ой бўлиб-бўлиб ёки бир йўла олиши мумкин.

– Жамгариб бориладиган пенсия хисобварағидаги маблағларни хоҳлаған вақтда олиш мумкини? Масалан, пенсияга чиқмасдан ҳам?

– “Фуқароларнинг жамгариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида”ги Қонуннинг 16-моддасига кўра, жамгариб бориладиган пенсия тизимида иштирок этувчи фуқаролар пенсия тўловлари олувчи сифатида жамгарилган пенсия тўловларини қонунчиликка мувофиқ давлат пенсиясини олиш хукуқига юзага келган тақдирда олиш хукуқига эга деб, белгиланади.

Мазкур Қонуннинг 17-моддасига кўра, фуқаро ўзбекистон Республикаси Конституцияси худудидан ташқарига доимий яшаш жойига чиқиб кетаётган бўлса, шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига жамгарилган маблағлар бир йўла тўла ҳажмада тўланиши ҳамда фуқаро вафот етган тақдирда, шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига жамгарилган маблағлар қонунчиликда белгиланган тартибида меросга ўтади ва меросхўрга бир йўла тўла ҳажмада тўланиши белгилаб берилган.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, фуқароларнинг шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига жамгарилган маблағларни олиш хукуқига юзага келган тақдирда олиш хукуқига эга деб, белгиланади.

– Кўшимча жойда ишласа ҳам пенсия хисобварағига маблағ қўшиладими?

– Фуқаро кўшимча жойда ишласа ҳам унинг даромад солигига тортиладиган иш хақининг 0,1 фоизи миқдори давлатга тўланадиган даромад солигидан чегирилиб, фуқароларнинг Халқ банкида очилган даромадлар хисобга олинган ҳолда белгиланади.

– Жамгариб бориладиган пенсия хисобварағидаги маблағларни қандай билса бўлади?

– Жамгариб бориладиган пенсия таъминоти тизимида иштирок этувчи ҳар фуқаро ўз шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига жамгарилган маблағлари қолдиги, уларнинг айланмаси шахсий жамгариб бориладиган пенсия хисобварағига ўтказилган пенсия хисобвақларида жамгарилган маблағлари сакланиши ҳамда тўланишини кафолатлади.

– Жамгариб бориладиган пенсия тўловларини олиша ташлаш шукуқи

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
“Ўзбекистон овози” мухбири.

HAMKORIMIZ

МИЛЛИЙ МАТБУОТ МАРКАЗИДА “ЎЗСУВТАЪМИНОТ” АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИИТИ ТОМОНИДАН “ИЧИМЛИК СУВИ ТАРМОҚЛАРИГА НОҚОНУНИЙ УЛАНИШ ҲОЛАТЛАРИ ҲАМДА ИСТЕМОЛЧИЛАРНИНГ ДЕБИТОР ҚАРЗДОРЛИГИНИ БАРТАРАФ ЭТИШ ЧОРАЛАРИ” МАВЗУСИДА МАТБУОТ АНЖУМАНИ ЎТКАЗИЛДИ. АНЖУМАНДА МАМЛАКАТИМИЗДА АХОЛИНИ МАРКАЗЛАШГАН ИЧИМЛИК СУВИ БИЛАН ТАММИНЛАШ БОРАСИДА АМАЛГА ОШИРИЛГАН ИШЛАР НАТИЖАСИДА ЖОРИЙ ЙИЛДА БУ КЎРСАТКИЧ 77,2 ФОИЗГА КЎТАРИЛГАНИ ТАЪКИДЛАНДИ. ЯНА БУГУНГИ КУНДА ИСТЕМОЛЧИЛАР ОРАСИДА ТЎЛОВ ИНТИЗОМИНИ ЯХШИЛАШГА ҚАРАТИЛГАН КЕНГ КЎЛАМЛИКИ ТАРГИБОТ-ТАШВИҚОТ ИШЛАРИ ОЛИБ БОРИЛАЁТГАНИ БИЛАН БИРГА ТЎЛОВЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШДА ИСТЕМОЛЧИЛАР УЧУН ҚУЛАЙ ВА ЗАМОНАВИЙ ТЎЛОВ ВОСИТАЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ УЧУН КЕНГ ИМКОНИЯТ ЯРАТИЛАЁТГАНИ ҲАҚИДА ҲАМ МАЪЛУМОТ БЕРИЛДИ.

«Ўзсувтаъминот» АЖ:

Истеъмолчилар ичимлик сувидан 1 триллион сўм қарздор

– Ахоли орасида тўлов интизомини шакллантириш, марказлашган тоза ичимлик сув таъминоти тармоқлари ва оқова сув хизматларидан ноконуний фойдаланиши ҳолатларининг олдини олиш ҳамда хизмат кўрсатиш тизимини янада яхшилаш мақсадида салмокли ишлар амалга оширилмоқда, – дейди “Ўзсувтаъминот” АЖ департамент директори Зуҳриддин Зайнидинов. – Бунинг натижасида жойларда истеъмолчилар томонидан қонунбузилиши ҳолатлари бартараф этилиб, ўтказилган зарар миқдори тегиши тартибида ундирилмоқда. Хусусан, айни вақтда истеъмолчиларнинг ичимлик сув таъминоти ва оқова сув хизматлари бўйича ўтказилган сарнада ташлаш шукуқи бор бўлиб, ҳар ой бўлиб-

БМТ МАЪЛУМОТЛАРИГА КЎРА, 2022 ЙИЛДА ДУНЁДА 1,2 МИЛЛИАРД ОДАМ КАМБАГАЛЛИКДА ҲАЁТ КЕЧИРГАН.
ЎЗБЕКИСТОНДА-ЧИ? ОЧИФИ, 2020 ЙИЛГАЧА БУ ҲАҚИДА ОШКОРА СЎЗ ЮРИТИЛМАДИ, МУҲОКАМА ҚИЛИНМАДИ. АСЛИДА КАМБАГАЛЛАР ЎЙҚ ЭДМИ? БОР ЭДИ, АЛБАТТА. АММО ҲЕЧ КИМ ЎЗБЕКИСТОНДАГИ КАМБАГАЛЛАР СОНИ ҲАҚИДА АНИҚ БИЛМАСДИ. ЧУНКИ ЙИЛЛАР ДАВОМИДА БУ АТАМА ҲАМ, МАМЛАКАТДА КАМБАГАЛ ҚАТЛАМ БОРЛИГИ ҲАМ ТАН ОЛИНМАГАН.

Камбағал оилалар камайди смиј?

Касални яширанг, иситмаси ошкор киласи, дейдилар. Узоқ вақт ёпик бўлган камбағаллик мавзуси секин-аста, айниқса, пандемия даврида сув юзасига қалқиб чиқа бошлиди. Дунёнинг “мана-ман” деган давлатларини ҳам боши берк кўчага киритиб кўйган пандемия, карантин, чекловлари ижтимоий химояга муҳтоҳ оиласларнинг бирларининг эҳтиёжларини қондириши масаласи жиддий эканини амалда кўрсатди. Камбағаллик ҳолатига тушшиб колишдан кўра, ундан чиқиб кетиш қийинрок экани янада ойдинлаши.

2020 йилга келибгина Ўзбекистон раҳбари расмий минбардан туриб, мамлакатда камбағаллик даражаси ва унга қарши курашиб ҳақида гапирди. Ўшанда мамлакатимизда камбағаллик даражаси 12-15 фоиз атрофидан экани маълум килинди. Бу 4-5 миллион нафар аҳоли етарли даромад манбағига эга эмаслигини, ижтимоий химояга муҳтоҳжигини билдиради. Тўғри, камбағаллик ҳар қайси замонда бўлган ва бугун ҳар бир мамлакатда бор. Буни инкор этиб бўлмайди. Асосий масала камбағаликка қарши қандай курашилиши, давлат ва жамиятнинг саъӣ-харқатлари бирлашиши, аниқ максадга йўналтирилишида. Шулауни инобатга олиб, камбағалликни қисқартириш масаласи кун тартибига чиқди.

Ўзбекистон камбағаликка қарши қандай курашмоқда?

Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги айнан ижтимоий кўмакка муҳтоҳ қатлам билан ишлаш жараёнларини тартиби солиши учун махсус ташкил этилди. Халқаро экспертларни жалб қўлган холда 2030 йилгача Камбағалликни камайтириш стратегиясини ишлаб чиқишига карор килинди.

Жойлардаги давлат ва жамоатчилик вакиллари билан биргалиқда ижтимоий дафтарлар ташкил этилди, эҳтиёжманд, моддий ёрдам ва кўмакка муҳтоҳ оиласлар кўллаб-куватланмоқда. Ҳудудларда камбағаллик даражасини қисқартириш, кичик бизнес ва оиласларни тадбиркорликни фаол кўллаб-куватлаш, аҳолини қасбга ўқитиш тизимини такомиллаштириш ҳамда муҳтоҳ қатламни манзилли кўллаб-куватлаш умуммиллий характери сифатида бўлганди.

2021 йилда Ўзбекистонда илк бор “камбағаллик” тушунчасининг ҳуқуқий асослари белгиланди. Унга кўра, аҳолининг минимал ижтимоий стандартлари ва камбағаллик чегараси аниқлаб олинди. Оиласларга болалар нафақаси ва моддий ёрдамни тайинлаш учун жон бошига тўғри келадиган бор ойлик даромад мезони минимал истеъмол харажатлари мидорига, яъни камбағаллик чегарасига тенглаштирилди.

Минимал истеъмол харажатлари (30 турдан ортик озиқ-овқат ва ноозик овқат товорлар ҳамда хизматлар киймати) камбағаллик мезони сифатида қабул қилиниб, жон бошига бундан кам даромадга эга бўлган оиласларга кам таъминланганлик нафақаси тўланадиган будди.

Яна бир мухим масала. Мамлакатда 2030 йилгача бўлган даврда аҳолини ижтимоий химоя қилиш стратегияси қабул қилинган. Ўзбекистон Президенти хузурда Ижтимоий химоя миллий агентлиги, унинг барча ҳудудларда бўйлами, шунингдек, республиkaning ҳар бир шаҳар ва туманида «Инсон» ижтимоий хизматлар марказлари ташкил этилди.

Минимал истеъмол харажатлariга асосланган миллий камбағаллик чегараси тасдиқланди.

Маълумот учун:

Ўзбекистонда камбағалликни янги ўлчови сифатида минимал истеъмол харажатлari жо-

даражасини баҳолади. Тадқиқотда ижтимоий химоя тизимининг камбағаллик даражасига таъсири таҳхил килинди.

Ўзбекистонда уч ўйларда болалар камбағаллиги 7,8 фоиз пункта камайди. Қишлоқ жойларда болаларнинг камбағаллик даражаси 24,6 фоиздан 14,5 фоизгача, шаҳарлarda эса 18 фоиздан 13 фоизгача пасайлашади.

Тадқиқот шуни кўрсатди, болалар камбағаллиги даражаси энг паст бўлган ҳудудлар Навоий вилояти ва Тошкент шаҳри бўлса, бу борада юқори қўрсаткич Сирдарё ва Жиззах вилоятларига тўғри келган.

Хисоб-китобларга кўра, ижтимоий нафақаслар бўймаса, мамлакатда болалар камбағаллиги даражаси 1,6 барабар ошади.

Депутатлар нима дейди?

Одамларга ёппасига кредит бериш ёки пул тарқатиш билан камбағалликни енгиг бўлмас-

лари ичада энг яхши қисқартичлардан бирини қайд этган. Ҳусусан, мамлакатда камбағаллик даражаси 2015 йилдаги 36 фоиздан 2022 йилда 17 фоизгача пасайлан. Бу қисқартич Европа ва Марказий Осиё минтақасидаги умумий натижаларга нисбатан яхшироқ. Ушбу даврда умумий миқёсидаги қисқартич 13 фоиздан 8 фоизгача камайган.

Миллий камбағаллик чегараси (минимал истеъмол харажатлари) асосида хисобланган камбағаллик даражаси 2021 йилдаги 17 фоиздан 2023 йилда 11 фоизгача пасайланни кеттирилган.

Жумладан, 2021-2023 йилларда қишлоқ жойларда 1,2 млн. (камбағаллик даражаси 2021 йил - 19,8 фоиз; 2023 йил - 12 фоиз) ва шаҳарларда 400 минг (13,9 фоиз; 10,1 фоиз) аҳоли камбағаллиқдан чиқарилган. Бунда қишлоқ ҳудудларда камбағалликни қисқартиш шаҳарларга нисбатан тезор кечган.

«Ўй ҳўжаликлари даромадарининг ўшиси қашшоқликни камайтиришнинг асосий омили будди. Иш ҳақининг ўшиси камбағалликни қисқартириш бўйича эришилган ютуқларнинг 60 фоизини ташкил этиди. Кейнинг энг мухим омили ижтимоий трансферлардир, чунки ҳуқумат аҳолининг айрим гурухларини кўллаб-куватлаш бўйича асосий дастурларни модернизация килди ва кенгайтириди. Шу билан бирга, пенсия таъминотининг яхшиланиши ҳам ижобий таъсири кўрсатди», дейилади ЖБ блогида.

Тадқиқот: Ўзбекистонда болалар камбағаллиги даражаси ҳақида...

Иқтисодий тадқиқотлар ва ислоҳотлар маркази UNICEF билан биргалиқда Ўзбекистондаги болаларнинг монетар камбағаллиги

лигини исботлашга ҳожат йўқ, албатта. Аксарият камбағал оиласларда меҳнатга лаёқатли инсонларимиз бор. Улар ишга жойлашса, бу ўз-ўзидан оиласлар даромади ошишига хизмат киласиди. Шу тарика оила камбағалликдан чиқади.

Биз ҳудудлардаги ҳақиқий ҳолатга назар ташлаймиз. Аҳоли даромадларини ошириш бўйича Ҳалқ демократик партиясининг ташаббуслари ҳақида нима дейиш мумкин?

Ушбу саволлар билан ўзҲДП Марказий Конгаси масъул ходимлари ва депутатларга юзландик.

Шерзод РАҲМОНОВ, Олий Мажлис Конунчиллик палатаси- даги ЎзҲДП фракцияси аъзоси:

- Аҳоли бандларни таъминлаш, ёшлар ва ишсиз фуқароларни давлат хисобидан малакали касб-хунарга ўқитиши, оиласларни тадбиркорликни ривожлантириши, эҳтиёжманд аҳолини манзилли кўллаб-куватлаш орқали 2026 йилгача камбағалликни иккни баробар қисқартиш кўзда тутильмокда. Бу жуда катта ва тарихий аҳамиятга эга марра. Мазкур натижага эришилши мамлакатда ижтимоий-ижтимоий ислосотлар самарали амалга оширилишини ҳам англатади. Яъни, камбағаллик иккни баробар қисқарши жуда кўллаб соҳаларда ҳақиқий ўшиси бўлганининг кафолати бўлиб хизмат киласиди.

Аслида камбағалликка барҳам бериш жуда катта қарорга эга бўлган масала хисоблашади. Бунда кимгидир ижтимоий оғизида ёки ўй бериши билан муаммало ўз-ўзидан ҳал бўлиб қолмайди. Бу иқтисодий инфратаузимда билан бирга инвестиция йўналиши, бандлар билан боғлик барча муаммалорни ечиш, таълимни ривожлантириши каби комплекс чораларни талаб этиди.

Ҳўш, тизимдаги ишларга назар ташласак, ҳақиқий манзара нималарни кўрсатади?

2022 йилдан бошлаб мамлакатимизда камбағалликни қисқартириш максадида аҳолини эса билан таъминлашга алоҳида этибор қаратилмокда.

Ҳусусан, маҳаллаларда тадбиркорликни ривожлантириш, аҳоли бандларни таъминлаш ва камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича ҳоқим ёрдамчилари фаолияти йўлга кўйилди. 2022 йилнинг бошида 9 минг ҳоқим ёрдамчилари тай-илнаби, уларга ўзларига бирортирилган маҳалла уйма-уй юриш орқали камбағал ва даромади паст бўлган аҳоли бандларига кўмаклаши, тадбиркорликка ўргатиш, субсидия ва кредитлар олиши каби йўналишларда ёрдам кўрсатиш вазифалари кўйилди. Улар томонидан этиబор ҳоқим аҳоли даромадини ошириш

максадида хонадонбай ўрганиш асосида 36 та турдаги хизматлар, шундан 21 турдаги субсидиялар ҳамда Оилавий тадбиркорлик дастури доирасида имтиёзли кредитлардан фойдаланимомда.

Маҳаллалардаги ҳоқим ёрдамчилари кўмадига 2023 йилда жами 4,1 млн аҳоли, шундан 2,3 млн нафари доимий ва мавсумий иш ўрнларида, 112,8 минг нафари ҳақ тўланадиган жамоат ишларида, 1,6 млн. аҳоли ўзини ўзи банд қилиш хисобига бандлигини таъминлашга эришилди.

Камбағалликни қисқартиришда тадбиркорлик субъектларини ўзаро манфаатли ҳамкорлик асосида жалб қилиш ва уларга кўшишча қуалайликлар яратиш натижасида “20 минг тадбиркор - 500 минг малакали мутахассис” дастури ишлаб чиқилиб, бунинг доирасида 6 745 та тадбиркорлик субъекти билан 455,0 минг нафар аҳоли бадлигини таъминлаш бўйича ҳамкорлик шартномалари имзоланди.

Биз жойларда сайловчилар билан учрашувлагар борганимизда мунтазам равишда бу мазалани ўрганиб борамиз. Ҳоқим ёрдамчилари билан ўйма-уй юриб, жойлардаги ҳақиқий вазият қандайлигини ўрганимиз, мурожаатларни кўриб чиқамиз.

Олим РАҲМОНОВ, ЎзҲДП Қашқадарё вилоят кенгаси- раси, ҳақиқий депутатлари вилоят кенга- шидаги партия гурухи раҳбари:

- Камбағалликни қисқартириш, аҳоли даромадларни ошириш маҳаллий Ҳенгашлардаги депутатларини манфаатли оиласларни тадбиркорликни деймий дикъат-эътиборида турибди. “Маҳаллабай” ва “Фуқаробай” ўрганишлар асосида бу борада доимий тарзда назорат-таҳжил ишлари олиб борилмоқда.

Яқинда депутатлар билан бирга ҳудудларда бўлганимизда ижтимоий дафтарларга киритилган аҳолининг муммалори ўрганинди. Тўғри, аҳолини иш билан таъминлаш бўйича чоралар кўриляпти. Одамларга ер, тикув машинаси берилди. Бу яхши, албатта. Лекин кейин-чи? Бу билан ўзини ўнглаб кетолмаётган фуқаролар бор. Шундай одамларимиз бор, касб-хунар ўрганиди, ишга келганда ҳар хил баҳоналар килиди, “даромад кам”, “ота-онам рухсат бермади”, каби баҳоналарни рўяқ қилишади. Касб-хунарни пухта ўзлаштира, ишда муаммо бўлмайди-ку. Бу шунча саъӣ-ҳарқати хавога суворилди, дегани эмасми?

Сайловчилар билан сухбатлашганимизда бунга кўп гува бўламиз. Томорқасидаги ердан оқилона фойдаланмай келаётганлар хам кўп. Шунчун учун тарғибот-тушунтириш ишларини кучайтиришга ётибор беряпмиз.

Шунингдек, “Ҳар бир оила – тадбиркор” дастури шартлари асосида тижорат банклари томонидан дехкон ва фермер хўжаликлари, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари етиширилди. Бу ишларни кораоналарга ер майдонида килич интенсив бодорчиллик, узумчилик, сабзавотчиликни ривожлантириш, полиз, дуккакли, мойли экинлар ва картошка сессиядаги ҳолатларини ҳам таҳжиломади.

Маҳаллий Ҳенгашлардаги депутатларимиз максадаларни назорат-таҳжил ишлари ошириш, бандларни оиласларни тадбиркорликни қисқартириш, аҳоли даром

Наманган азалдан гуллар шахри сифатида танилган. Ярим асрдан зиёд вақт мобайнида "Гул байрами" номи билан ўтказиб келингандан ўзига хос маънавий-маърифий тадбирнинг Халқаро гуллар фестивали мақомини олганига кўп бўлгани йўқ. Президентимизнинг вилоят аҳли билан 2017 йилги сайловолди учрашувларида тавсияларига мувофиқ вилоятда гулчиллик ҳаракатлари янгича тус олди.

Бирдамликка ундейдиган байрам

Наманганда 63-халқаро гуллар фестивали қирқ кечаю қирқ кундуз давом этади.

2018 йилдан гул байрами августининг охирги ўн кунлигидан май ойига кўчирилди. Гул етишириш гулчи сулолаларининг ҳовли саҳнларидан алоҳида ажратиб берилган майдонлардаги иссиқхоналарга кўчди. Вилоятда Гул етишириувчлар асоцисиаси ташкил этилди.

Халқаро гуллар фестивали Наманганнинг туризм салоҳитини кескин кенгайшига омил бўлувчи янги-янги лойиҳалар амалиёти билан маҳаллий аҳолининг бунёдкорлик кайфиятига янада кўтариникилди багишлади.

Наманганликлар унун гулчиллик энди шунчаки қизиқиш ёки ҳовли ва кўча-хиёбонларни безатишига қартилган машгулот эмас. Касбий салоҳит даражасидаги хунар, даромад манбаи, дунёга чиқиш. Халқаро миқёсда шараф топиш омилидир.

Шунинг учун ҳам фестивалнинг очилиш маросими тантаналарини вилоятнинг ҳаво дарvosasi — Наманган халқаро аэропорти худудидан гуллар автопаради билан бошлаш анъанаий айланган.

Бу гал ҳам шундай. Давлат байробимиз билан безатилган енгил автомобиллар, юк машиналари, комбайн, трактор, ҳатто автомаҳрангчанинг айвони гулларга бурканган 200 дан ортиқ транспорт воситаларидан иборат машиналар карвони Ислом Каримов шох кўчасидан Темир йўл вокзали айланма йўли — Амир Темур — Нодим Наманғоний қочалари бўйлаб ҳаракатланди. Айниска, турли хил ретро машиналар аҳолида катта қизиқиша ўйғотди.

Автопарад ўтказилишининг замидори энг аввало, Янги Ўзбекистонда хукм суроғётган одилона сиёсат самараси ўларкор тинчлик ва осойишталикнинг бардавомлиги мужассам. Жаҳоннинг ярим етакчи давлатлари парадлар орқали ўз ҳарбий салоҳитини кўз-кўз қилаётган бир даврда бизнинг тинчликсевар мамлакатимиз тинчлик ва нафосат рамзи — гуллар автопаради орқали гўззаликни бутун жаҳонга тараннум этаётгани ўтироға молик.

Бу галги фестивалнинг асосий тантаналари бўлиб ўтадиган Захириддин Мухаммад Бобурномидаги маданият ва истироҳат боғи, "Афсоналар водийси" тематик парки ҳамда янгитдан барпо қилинётган "Янги Ўзбекистон боғи"да қизғин тайёргарлик кўрилди. Ушбу музазам масканларда 65 турдаги 30 миллиондан ортиқ гуллар экилган бўлса, шахар бўйлаб ўтказилган гулларнинг умумий сони 45 миллион тупдан ошиди. Демакки, гулафон гўшада маданиятнинг узоқ ўтишини ўзида акс ўтирувчи очик осмон остидаги музей юзага келди. Фестивалнинг бу йилги тадбирларида олти миллиондан зиёд киши иштирок этиши кутлимокда.

Фестивалнинг асосий гул композициялари намойиш килинаётган Бобур бўғига қадам ташлашиниз билан атроф гўззалигидан кўнглингиз хузвурга, юзингиз нурга тўлади. Юздан ортиқ ташкилот ва муассасалар ўзига бириттирилган жойини гулзорга тўлдиришиди, идорасининг салоҳиятини оширишга қартилган тарғиботни кучайтиришга эътибор қаратди. Қолверса, дунёнинг эллика яқин давлатларига таклифномалар жўнатилганлигини назарда тутган холда, дунёнинг етти мўъжизаси сиймосини гул ва бошқа воситалар орқали акс этирилди. Айниска, бобурийлар курдирган Хиндистондаги Тожмаҳал мақбаси, Миср пирамидалари ёйлел минорасигача бўлган макетлар гул композициялари билан безатилгани межмонларни ўзига бирдек ром этмоқда.

Бундан 4-5 йил аввал ҳам фестивалда асосан маҳаллий ва республиканизнинг бошқа вилоятларидан ҳавқаскор гулчилар иштирок этиб, йигилганларни нафосат ифори билан маҳлий этишарди. Эндилика улар сафига хорижий катнашчилар кўшиди. 63-Халқаро гуллар фестивалида Қирғиз Республикаси, Корея Республикаси, Озарбайжон, Хитой, Ҳалқ Республикаси, Хиндистон мамлакатлари учун маҳсус жой ажратилди, унда саййилчилар бир қатор янги ва ўзагача ифордаги гуллардан баҳраманд бўлишмокда.

Ўртасида маданий ҳамкорликни йўлга қўйишига келишиб олдик.

Ўзбекистон пойтахтида қурилиш ва меъморчилик соҳасида тадбиркорлик фаолияти билан шугулланган келамиз. Фаолият қамровимизни кенгайтириш, қолверса, гўззаликдан баҳраманд бўлиш мақсадида Намангандаги гуллар байрамига ошикдик, — дейди Турсия жумхурятининг "Hasan Yedi yildiz" ширкати раҳбари Ҳасан Ҳеди Ийлдиз. — Дунёнинг кўпгина мамлакатларида бўлганман, аммо шуни айтишим керакки, водийдаги гуллар фестивали шукухини бирорта давлатдаги ажномаёнларда кўрганим йўқ. Наманганлик гулчиларнинг билимдонлиги ва омилкорлигига ҳавас қўидим. Агарда гулчиллик янада тарақкий ётирилса, бундан керак бўлса маҳна-ман деган давлатлар ўзига тажриба олиши аниқ.

— Азалдан бир ариқдан сув ичib келган, дили ва дини бир ўзбек ва кирғиз халқларини боғловчи чегаралар очилгани кондош икки элни бир-бирига янада яқинлаштириди. Иккиси давлат етакчилари, айниска, Ўзбекистон Президентидан миннатдорим, — дейди Қирғиз Республикасининг Ўш вилоятидан келган сайдиҳ Нилуфар Саидова. — Боиси, туризмга кенг йўл берилётгани натижасида "Мундис-туррист" фирмаси орқали ўттиздан ортиқ киши гуллар байрамидан завқ олдик. Айниска, бир-бирини тақорламайдиган анвойи гул-

ларга тўйлан турна қатор автоуловлар паради инсонларга шодлик улашмоқда. Ўйимизга қайтгача, таассуротларимизни дусту яқинларимизга улашамиз, уларни ҳам Намангандаги гуллар фестивалида чорлаймиз.

Чинакамига гўззалик ва нафосат тароватини улашадиган, дилларга ўзгача шукух багишладиган, гулчиллик анъаналари билан бирга Наманганнинг сайдехлик салоҳиятини ошириш, инвестиция жозабадорлигини кенг тарғиб этиш ҳамда ички ва ташки туризм ривожида мумкин аҳамият касб этадиган 63-анъанавий Халқаро гуллар фестивали тадбирлари 23 июня кадар давом этади.

Наманганнинг бугун таърифи шеъру кўшикларда баравж. Дўстлик ордени соҳиби, шоира Дилбар БОНУ таронасидек:

**Тоза шаҳар, озода шаҳар,
Тўрт тарағфа овоза шаҳар,
Маърифатга дарвоза шаҳар,
Намангандир бу.**

**Кўзга суриб нон увогини,
Новоий берар нон сабогини.
Гулга буркаб ҳамма ёғини.
Гуллаётган Намангандир бу...**

**Носиржон ДЕҲҚНОВ,
Ўзбекистон Журналистлар ўюшмаси
Наманган вилоят бўлими раҳбари.**

E'lon

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ САНЪАТ ВА МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ БЎШ (ВАКАНТ)

Ўринларга танлов эълон қилади

"Қўғирчок театри санъати" кафедрасига доцент (1). "Вокал" кафедрасига катта ўқитувчи (1). "Фольклор ва этнография" кафедрасига доцент (1). "Чолғу ижроқилиги ва мусика назарияси" кафедрасига профессор (1), катта ўқитувчи (1). "Ижтимоий-гуманитар ва педагогика" кафедрасига доцент (1), катта ўқитувчи (1), "Эстрада ва оммавий томошалар санъати" кафедрасига профессор (1), катта ўқитувчи (1).

Танловда иштирок этиш учун қўйидаги ҳужжатлар тақдим этилиши лозим:

- Ректор номига ариза;
- Ишловчининг шахсий варақаси;
- Маълумоти, илмий даражаси, илмий унвони ҳақидаги диплом нусхалари;
- Паспорт нусхаси;
- Илмий ишлар рўйхати (илмий котиб томонидан тасдиқланган холда);
- Малака оширилганлиги тўғрисидаги гуваҳнома нусхаси;
- Мехнат дафтарасининг нусхаси

Хужжатлар эълон чиқсан кундан бошлаб 1 ой муддатда қабул қилинади.

Манзил: 100164, Тошкент ш., Яланчоҳ даҳаси, 127 "а"-уи.

Телефонлар: 71-230-28-02, 71-230-28-11

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Хоразм вилоят кенгаши ЎзҲДП Хоразм вилоят кенгаши ижроия кўмитаси аъзоси, Республика Нурунйлар жамғармаси Хоразм вилоят бўлими раиси

Маткарим ота ЖУМАНИЁЗОВнинг

вафоти муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV
Sahifalovchi: Bekzod ABDUNAZAROV

Г — 537. 3497 nusxada bosildi.
Nashr ko'satsizchigi — 220.
t — Tijorat materiallari

Sotuvda kelishilgan narxda

MUASSIS:

O'zbekiston Ovozi

TAHRIR HAY'ATI:

Ulug'bek INOYATOV
Ulug'bek VAFOYEV
Maqsuda VORISOVA
Qalandar ABDURAHMONOV
Guliston ANNAQILCHEVA

Bosh muharrir: To'iqin TO'RAXONOV

MANZILIMIZ: 100029, Тошкент, Мустақиллик майдони 5/3

Телефонлар: (71) 239-12-14

Реклама бўлими: (91) 190-19-49. E-mail: uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi

bosmaxonasida chop etildi.

Korxonalar manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.